

DCD anno 2021

Developmental Coordination Disorder

Donderdag 30 september 2021, ReeHorst Ede

Programma (concept)

Dagvoorzitter: **Jolien van den Houten**, MHPE, BScOT, Eigenaar van OT en CO-OP instructor

- 08.45 uur Registratie en ontvangst
- 09.30 uur Welkom door de dagvoorzitter en uitleg Richtlijn als rode draad
- 09.35 uur **DCD daar kun je wat mee**
Interview door Annelies de Hoop met ouder en zoon over hun ervaring met DCD
- **Yvette Overmans-Mauritsz en haar 12-jarige zoon Mats**
- 09.45 uur **Eerste signalering**
Kinderen met DCD krijgen de diagnose vaak pas na een zoektocht van jaren! Vroege signalering is echter essentieel voor het geven van de juiste interventie en het adviseren van kind, ouders en/of leerkracht. Maar welke personen kunnen signaleren en waar moeten zij op letten? En wanneer stuur je een kind door voor het stellen van de diagnose?
- **Dr. Johannes Noordstar**, docent Hogeschool Utrecht
- 10.15 uur **Anders kijken naar kinderen**
Hoe begrijpen zij de wereld en interacteren zij met de wereld
Prikkelverwerking tijdens de behandeling en hoe past dit binnen de richtlijn
- **Miriam Hufen** ergotherapeut gespecialiseerd in sensorische informatieverwerking en hoofd opleidingsinstituut Anders kijken naar kinderen, Leiden
 - **Annelies de Hoop**, ergotherapeut passend onderwijs Tilburg, X11 ergotherapie & onderwijs, Tilburg
- 10.45 uur Pauze
- 11.15 uur **Vlog4Succes: samenwerking en kritische blik**
De Vlog4Succes interventie is een kort en intensief behandelprogramma, specifiek ontworpen voor kinderen en jongeren met DCD in de leeftijd van 6 tot 18 jaar. In de behandelweek wordt gewerkt aan persoonlijke doelen en trainen we in groepsverband. Zowel het kind als de ouder leert op een vernieuwende en frisse manier de CO-OP strategie toepassen in allerlei situaties, om nieuwe vaardigheden eigen te maken. De kinderen houden hun voortgang bij door te vloggen, waarmee ze de doel/plan/actie/check strategie leren toepassen. De kinderen en hun ouders worden hierbij begeleid door een ervaren team van ergotherapeuten, fysiotherapeuten, logopedisten en orthopedagogen.
Wat zijn succeselementen van dit programma en waarin kunnen we de interventie verder ontwikkelen.

- **Jordi van Heeswijk**, ergotherapeut Vlog4succes, Maartenskliniekprijs

11.35 uur

Revalidatie thuis via coachen en e-health

Hoe geef je kind en ouders eigen regie in het behalen van de doelen?

Door blended-care behandelen (gedeeltelijk fysiek en gedeeltelijk met behulp van e-revalidatie en beeldbellen) worden kind en ouders door de behandelaren gecoacht om thuis te oefenen met de activiteiten. In e-revalidatie worden berichten, informatie items, DCD-werkboek voor het kind en foto's en filmpjes van oefeningen tussen thuis en revalidatie centrum uitgewisseld. Ouders kunnen andere betrokken rond het kind, zoals eerstelijns behandelaar of leerkracht toevoegen aan het schriftje in e-revalidatie om de communicatie onderling te vergemakkelijken.

- **Berthe Swart**, ergotherapeut en beheerder e-revalidatie, Revalidatie Friesland, Beetsterzwaag

11.15 uur tot

[Parallel te volgen verdiepingsprogramma \(max 30 deelnemers\)](#)

12.30 uur

Theorieën over motorische ontwikkeling: betekenis voor de diagnostiek en begeleiding van kinderen met DCD

In deze masterclass worden drie theoretische modellen over motorische ontwikkeling besproken:

1. neurale rijpings- en reflextheorieën
2. dynamische systeemtheorie
3. neurale groep selectie theorie.

Na een korte bespreking van de drie modellen (en hun wetenschappelijke onderbouwing) komen de implicaties van de modellen voor diagnostiek en behandeling van DCD aan de orde. Vooral het laatste deel zal uitnodigen tot een levendige discussie.

Prof.dr. Mijna Hadders Algra, hoogleraar ontwikkelingsneurologie, Universitair Medisch Centrum, Groningen

12.00 uur

Behandeling van kinderen met DCD in de 1^e en 2^e lijn: *Same, same but different?*

Kinderen met DCD kunnen voor hun interventie terecht in de 1e lijn (direct toegankelijke zorg) of in de 2e lijn (revalidatiecentrum). Maar is de interventie voor kinderen met DCD in de 1e lijn anders dan in de 2e lijn? Tijdens de presentatie worden twee kinderen met DCD besproken; één vanuit de 1e lijn, de ander vanuit de 2e lijn.

- **Dr. Johannes Noordstar**, docent Hogeschool Utrecht
- **Jordi van Heeswijk**, ergotherapeut Vlog4succes, Maartenskliniekprijs

12.30 uur

Lunchpauze

12.45 uur tot

[Lunchsessie \(max 30 deelnemers\)](#)

13.15 uur

Schrijfproblemen

De hulpvraag waarmee kinderen komen bij een kinderfysiotherapeut (of ergo/oefentherapeut) betreft schrijfproblemen. Schrijven is een complexe vaardigheid, die alle kinderen op school moeten leren. Regelmatig blijkt er een complex motorisch probleem in de vorm van DCD als oorzaak te liggen.

- **Anneloes Overvelde**, kinderfysiotherapeut en cursusleider SchrijvenNL

13.30 uur

De toepassing van het motorisch leren, een heel gepuzzel

Vergelijk motorisch leren met een *complexe puzzel*. Het maken van een puzzel

kan op verschillende manieren worden aangepakt. De toepassing van het motorisch leren, kent minstens net zo veel varianten. Na deze lezing weet u welke *puzzelstukjes* gebruikt worden om het kind met DCD te laten leren. Een *complexe puzzel* los je samen op. Samenwerking tussen therapeut, ouders en andere ketenpartners is essentieel om het kind met DCD de geleerde vaardigheden toe te leren passen in zijn of haar dagelijks leven. Na deze lezing weet u wat u kunt betekenen in deze samenwerking.

- **Ingrid van der Veer MSc**, kinderfysiotherapeut, klinisch epidemioloog en promovendi, Universiteit van Hasselt

14.00 uur **Toelichting DCD Richtlijn**

Het uitkomen van een richtlijn is een belangrijke impuls voor de kwaliteit van zorg. Maar wat zijn nu de belangrijke aanbevelingen en hoe pas je die in de praktijk toe? En welke rol kun jij daar als professional in spelen? Ook al is DCD niet direct je primaire aandachtsgebied.

- **Sebastiaan Severijnen**, kinderrevalidatiearts, Basalt Revalidatie, Leiden

14.00 uur tot 15.00 uur [Parallel te volgen verdiepingsprogramma \(max 30 oefen-, kinderfysio- en ergotherapeuten\)](#)

15.00 uur **DCD Daily**

Oefenen met uitvoeren en scoren van de DCDDaily: Objectiveren van Activiteiten van het Dagelijks Leven (ADL) om bij te dragen aan diagnose en behandeling van kinderen met DCD. Na deze actieve Masterclass heb je antwoord op vragen als: Wanneer is het voor mij relevant om de DCDDaily te gebruiken? Wat heb ik daarvoor nodig? Hoe score ik de uitvoering van ADL van kinderen? En: Wat kan ik met de informatie o.b.v. de DCDDaily? We gaan samen met jullie *aan de slag*.

- **Dr. Berdien Moraal-van der Linde**, docent en sr. Onderzoeker Hanzehogeschool Groningen samen met **Ingrid van Bommel**, kinderfysiotherapeut Fitaal, Drachten en docent Avans+ Breda

14.30 uur **Plezier in Bewegen voor het DCD-kind**

Deelnemen aan sportactiviteiten is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Kinderen met DCD hebben meer moeite om te participeren waardoor ze minder succeservaringen beleven. Dit heeft als gevolg dat de motivatie voor deelname aan de sport- en bewegingscultuur vermindert. Deze presentatie gaat in op de mogelijkheden voor kinderen met DCD om deze neerwaartse spiraal te doorbreken en kinderen regie te geven over hun motorische ontwikkeling, zodat ook deze kinderen met plezier kunnen sporten en bewegen.

- **Dr. Remo Mombarg**, lector Bewegingsonderwijs en Jeugdsport aan het Instituut voor Sportstudies, Hanzehogeschool, lectoraat sportwetenschappen; docent/onderzoeker Rijksuniversiteit Groningen (RuG), afdeling Orthopedagogiek Hanzehogeschool Groningen

15.00 uur Pauze

15.30 uur **DCD in combinatie met andere ontwikkelingsstoornissen bij jonge kinderen**

Bij jonge kinderen is het niet altijd gemakkelijk om te differentiëren wat er precies aan de hand is, ondanks dat er risico's worden gezien t.a.v. de

ontwikkeling. Daarom is het essentieel om breed te blijven kijken en naast de motorische ontwikkeling ook de sociaal emotionele ontwikkeling in kaart te brengen. Vroegdiagnostiek is hierbij van belang om de juiste interventies te kunnen inzetten en om zoveel gedragsproblemen te voorkomen. Deze presentatie gaat in op het belang om te onderzoeken of er naast een coördinatie- ontwikkelingsstoornis mogelijk ook sprake is van een andere ontwikkelingsstoornis zoals ASS/ADHD

- **Mieke van Andel**, jeugdarts, Centrum Jonge Kind Karakter Universitair Centrum, Nijmegen

16.00 uur

DCD, ik red me ermee!

Sociaal emotionele ontwikkeling met name pubertijd

Competentie die niet goed ontwikkelt, faalangst, sociaal participeren, veerkracht.

Wat moeten we doen om de veerkracht te bevorderen

- **Jan Willem Gorter** MD, PhD, FRCPC, Director of CanChild; Scotiabank Chair in Child Health Research; Professor of Pediatrics, McMaster University

16.30 uur

Afsluiting